

PATVIRTINTA
Vilniaus Senvagės gimnazijos
direktorius 2017 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V-226

PRITARTA
Vilniaus Senvagės gimnazijos tarybos
2017 m. birželio 26 d. protokolu Nr. MT - 03

2017 – 2018 IR 2018 –2019 MOKSLO METŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ BENDRIEJI UGDYMO PLANAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Senvagės gimnazijos (toliau – Gimnazijos) 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų ugdymo planas (toliau – Bendrasis ugdymo planas) sudarytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais, gimnazijos nuostatais, gimnazijos metiniu veiklos planu, gimnazijos strateginiu planu, reglamentuoja pagrindinio, vidurinio ugdymo programų mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pritaikytų programų (toliau – Ugdymo programos) įgyvendinimą ir su šiais planais, programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą.

2. Šiuo ugdymo planu siekiama:

2.1. tikslingai planuojant ir organizuojant ugdymą, optimizuoti gimnazijos veiklą, ir įgyvendinti gimnazijos strateginio plano tikslus

2.2. gerinant mokinių mokymo efektyvumą, kuriant saugią ir jaukią gimnazijos mokymosi aplinką, skatinti mokinių mokymosi motyvaciją, puoselėti jų saviraišką, asmenybės tobulėjimą ir padėti kiekvienam besimokančiajam mokiniui įsivertinti savo pažangą;

2.3. bendradarbiaujant su kitomis švietimo institucijomis, plėtoti bendruomenės narių mokymosi visą gyvenimą patirties sklaidą, grįstą veiksnia pagalba atpažįstant save.

3. Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804) ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

PIRMASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

4. Ugdymo organizavimas:

4.1. 2017–2018 mokslo metais:

Klasės	8	gimnazijos I (9)	gimnazijos II (10)	gimnazijos III (11)	gimnazijos IV (12)
Ugdymo proceso pradžia	09-01				
Pusmečių trukmė	1-asis 09-01 – 01-26 2-asis 01-27 – 06-15				2-asis 01-26 – 05-25
Rudens atostogos	10-30 – 11-03				
Žiemos (Kalėdų) atostogos	12-25 – 01-03				
Žiemos atostogos	02-18 – 02-23				
Pavasario (Velykų) atostogos	04-03 – 04-06*				atostogų diena, kurią jie laiko kalbų įskaitą, perkeliama į 04-09 ir/ar 04-10
Ugdymo proceso pabaiga	06-15				05-25
Ugdymo proceso trukmė savaitėmis	36				33
Vasaros atostogos	06-16 – 08-31*				Vasaros atostogos IV gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo ir mokslo ministro nustatyti brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.

* gimnazijos II (10) ir gimnazijos IV (12) klasių mokiniams į atostogų laiką neįskaičiuojamos dienos, kai jie laiko pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą ar brandos egzaminus švietimo ir mokslo ministro nustatytu laiku.

4.2. 2018–2019 mokslo metais:

Klasės	gimnazijos I (9)	gimnazijos II (10)	gimnazijos III (11)	gimnazijos IV (12)
Ugdymo proceso pradžia	09-01			
Pusmečių trukmė	1-asis 09-01 – 01-26 2-asis 01-27 – 06-15			2-asis 01-26 – 05-25
Rudens atostogos	10-29 – 11-02			
Žiemos (Kalėdų) atostogos	12-27 – 01-02			
Žiemos atostogos	02-18 – 02-22			
Pavasario (Velykų) atostogos	04-23 – 04-26*			atostogų diena, kurią jie laiko kalbų įskaitą, perkeliama į 04-29 ir/ar 04-30
Ugdymo proceso pabaiga	06-21			05-24
Ugdymo proceso trukmė savaitėmis	37			33
Vasaros atostogos	06-22 – 08-31*			Vasaros atostogos IV gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo ir mokslo ministro nustatyti brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki 2019 m. rugpjūčio 31 d.

* gimnazijos II (10) ir gimnazijos IV (12) klasių mokiniams į atostogų laiką neįskaičiuojamos dienos, kai jie laiko pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą ar brandos egzaminus švietimo ir mokslo ministro nustatytu laiku.

4.3. Jeigu IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu gali būti suteikiama laisva diena prieš brandos egzaminą. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

4.4. Gimnazija dirba penkias dienas per savaitę.

Pamokų laikas:

1 pamoka: 8.00 – 8.45

nemokami pusryčiai mokiniams

2 pamoka: 8.55 – 9. 40

3 pamoka: 9.50 – 10. 35

nemokami pietūs 6, 7 I-II klasių mokiniams

4 pamoka: 10.55 – 11.40

nemokami pietūs III-IV klasių mokiniams

5 pamoka: 12.00 – 12.45

6 pamoka: 12.55- 13.40

7 pamoka: 13.50 – 14.35

8 pamoka: 14.45 – 15.30

* 8 pamoką gali turėti III-IV klasių mokiniai.

5. Jei oro temperatūra 25 laipsnių šalčio ar žemesnė, į gimnaziją gali nevykti 8, gimnazijos I-IV klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių. Ugdymo procesas, atvykusiems į mokyklą mokiniams, vykdomas. Mokiniam, neatvykusiems į gimnaziją, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama gimnazijos elektroniniame dienyne.

6. Gimnazijos direktorius priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei ar paskelbus ekstremalią situaciją. Apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo jis informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį.

ANTRASIS SKIRSNIS

GIMNAZIJOS UGDYMO PLANO RENGIMAS, FORMUOJANT IR ĮGYVENDINANT GIMNAZIJOS UGDYMO TURINĮ

7. Gimnazijos ugdymo turinys formuojamas pagal gimnazijos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011

m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas) ir kt.

8. Gimnazijos ugdymo planą rengia gimnazijos direktoriaus įsakymu sudaryta gimnazijos bendruomenės narių grupėms atstovaujanti darbo grupė. Gimnazijos ugdymo plano projektą direktoriaus pavaduotojas ugdymui derina su mokytojų taryba, gimnazijos taryba, Gimnazijos direktorius derina su steigėju.

9. Mokomųjų dalykų mokytojai rengia mokomųjų dalykų ilgalaikius ugdymo, pamokų planus, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programas:

9.1. Mokytojai mokomųjų dalykų ilgalaikius ugdymo, pamokų planus, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programas rengia iki rugsėjo 1 d., o tikslina iki rugsėjo 15 d.

9.2. Mokytojai, dirbantys toje pačioje klasėje, iki spalio 1 d. aptaria klasės mokinių charakteristiką (jų motyvaciją ir nuostatas; pasiekimus; mokymosi ypatumus (mokymosi stilius, individualius poreikius) ir suderina integruojamų programų turinį.

9.3. Mokytojai, dirbantys su mokiniais, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių, ruošia pritaikytas programas pusmečiui pagal 2012 m. rugsėjo 12 d. vaiko gerovės komisijos posėdyje suderintą aprašymo (lentelės) formą protokolu Nr. D-57.

9.4. Ilgalaikio ugdymo plano sudedamosios dalys:

9.4.1. bendroji informacija (dalykas/kursas; klasė; laikotarpis; pamokų skaičius);

9.4.2. mokymo uždaviniai (sukonkretinti, atsižvelgiant į konkretų klasės kontekstą, susiję su Bendrųjų programų aprašytų dalykinių ir esminių kompetencijų ugdymu; orientuoti į mokymosi rezultata);

9.4.3. mokymo ir mokymosi turinys (bendrieji gebėjimai, kiti ugdomi gebėjimai, valandų skaičius, diagnostiniai darbai, ugdymo turinio integravimo nuostatos);

9.4.4. mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo būdai ir laikotarpiai; ištekliai (mokymo priemonės), kultūrinė – pažintinė veikla.

9.4.5. Ilgalaikio ugdymo plano aprašymo (lentelės) formą pasirenka dalyko mokytojai. Pastabose mokytojas nurodo veiklos pokyčius mokslo metų eigoje. Ilgalaikis ugdymo planas skelbiamas internetinėje svetainėje „Mano dienynas“ skiltyje „Mokytojo ugdymo planai“.

9.5. Mokytojai, turintys mažą patirtį arba rekomenduojant gimnazijos vadovams, rengia trumpalaikius ugdymo planus ir pamokų planus. Pamokos plano sudedamosios dalys: pamokos tema, įvadinė dalis (motyvacija, sudominimas, priminimas, susiejimas su ankstesniu mokymusi, mokymosi plano, laukiamų rezultatų, vertinimo kriterijų aptarimas ar pan.), mokymo ir mokymosi uždavinys (iai) orientuotas į rezultatą, naujos temos medžiaga (pristatymas, informacijos paieška, darbas su šaltiniais, tyrinėjimas ir t.t.), veikla ir priemonės uždaviniams pasiekti (ugdymo turinio diferencijavimas, individualizavimas), taikymas (praktinės užduotys, pratimai, klausimai, trumpi rašiniai, diskusijos, sprendimai, mokinių pristatymai, kūrybiniai darbai, mokymosi mokyti, formuojamojo vertinimo elementai ir t.t.), apibendrinimas (susiejimas su ankstesnėmis pamokomis, to, kas išmokta, sisteminimas, vertinimas ir įsivertinimas pagal uždavinyje numatytą kriterijų), grįžtamasis ryšys – mokinių pasiekimų (įsi)vertinimas. Pamokos plano aprašymo (lentelės) formą pasirenka dalyko mokytojai.

9.6. Jei nėra Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintų mokojo dalyko, dalyko modulių, pasirenkamojo dalyko, neformaliojo vaikų švietimo programų, tai mokytojai, jas parengę, tvirtina gimnazijos direktorius įsakymu.

9.7. Klasės vadovas rengia metinį savo veiklos planą iki rugsėjo 15 d.

9.7.1. Klasės vadovo metinio veiklos plano sudedamosios dalys:

gimnazijos veiklos uždaviniai, klasės vadovo veiklos uždaviniai;

9.7.1.2. klasės aktyvas ir trumpa klasės charakteristika;

9.7.1.3. klasės mokinių ugdymo proceso organizavimo veikla. Planas rengiamas pagal gimnazijoje susitartą aprašymo (lentelės) formą.

9.7.2. Klasės vadovas skiria kontaktinės savaitinės 1,5 valandos tiesioginiam darbui su ugdytiniais. Kitos valandos skiriamos bendravimui ir bendradarbiavimui su tėvais (globėjais,

rūpintojais), su klase dirbančiais mokytojais, su kitomis institucijomis, dokumentų ir elektroninio dienyno tvarkymui, priežiūrai ir kt. Klasės vadovo valandų skaičius keičiamas, atsižvelgiant į klasės vadovo gerus ir gerėjančius darbo rezultatus: mokinių pamokų lankomumas, didėjantys mokymosi vidurkiai, mokinių elgesio taisyklių laikymasis, mokinių tėvų įtraukimas į ugdymo procesą.

9.7.3. 8, I-II klasės vadovas koordinuoja, organizuoja mokinių socialinę – pilietinę veiklą ir vykdo mokinių veikos apskaitą pagal 2017 m. birželio 22 d.d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-219 patvirtintą „Vilniaus Senvagės gimnazijos socialinės – pilietinės veiklos vykdymo tvarka“ aprašą.

10. Ugdymo procesas gimnazijoje organizuojamas pamokų forma (pamoka, klasės valandėlė, pamoka, vykstanti netradicinėje aplinkoje, viktorina, konkursas ir kita forma). Pamokos trukmė – 45 min.

11. Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose dalyko turinys pateikiamas dviem mokymo metams. Bendruosiuose ugdymo planuose nurodomas minimalus pamokų skaičius, skirtas dalyko bendrajai programai įgyvendinti per dvejus mokymo metus.

12. Mokiniais, be privalomojo ugdymo turinio dalykų, numatytų Bendrajame ugdymo plane 88, 112 punktuose, gimnazija siūlo pasirinkti pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių, kurių turinį nustato švietimo ir mokslo ministro patvirtintos ir (arba) gimnazijos parengtos ir gimnazijos vadovo patvirtintos programos. Gimnazija, rengdama pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių turinį, vadovaujasi Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535 „Dėl Bendrųjų formaliojo švietimo programų reikalavimų patvirtinimo“.

13. Atsižvelgus į praėjusių mokymo metų ugdymo plano įgyvendinimą ir į rengiamo plano galimybes, gimnazija priima sprendimus dėl dalykų programoms įgyvendinti skiriamų valandų skaičiaus didinimo ar mažinimo ne daugiau kaip 10 procentų. Šios pamokos gali būti skiriamos pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams, ugdymo diferencijavimui ir kitai veiklai (pamokoms, skirtoms mokymo(si) pagalbai, konsultacijoms ir kt.), kuri prisidėtų prie mokinių nuoseklaus kompetencijų ugdymo. Trumpo laikotarpio konsultacijos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

14. Gimnazijoje susitarta, kaip pamokos skiriamos dalykų turinio mokymuisi diferencijuotai ir integruotai, pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams ir mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti (trumpalaikėms ir ilgalaikėms konsultacijoms).

15. Atsižvelgus į skirtas mokymo lėšas ir išlaikant minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti, klasės dalijamos į grupes šių mokomųjų dalykų: dorinio ugdymo, užsienio kalbos (jei yra daugiau negu 21 mokiniams), informacinių technologijų, technologijų (atsižvelgiant į Higienos normas). Įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą,

mobiliają grupę sudaro ne mažiau kaip 12 mokinių. Įgyvendinant vidurinio ugdymo programą, mobilios grupės dydis sudaromas pagal gimnazijai skirtas lėšas, bet ne mažiau kaip 7 mokinių. Įgyvendinant neformalųjį vaikų švietimą, mobiliają grupę sudaro ne mažiau kaip 12 mokinių.

16. Sprendimai dėl ugdymo organizavimo gimnazijoje kasmet neatnaujinami, jei jie neprieštarauja Bendriesiems ugdymo planams.

17. Gimnazijos direktorius, atsiradus Bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytiems atvejams ugdymo proceso metu, gali koreguoti gimnazijos ugdymo plano įgyvendinimą priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų programoms įgyvendinti ir minimalų privalomų pamokų skaičių mokiniui.

18. Gimnazijos direktorius esant poreikiui gali numatyti bendradarbiavimą su kitomis mokyklomis ir ugdymo įstaigomis, siekiant užtikrinti įgyvendinamų ugdymo programų tęstinumą, perimamumą, padidinti mokinių galimybes pasirinkti dalykus ar jų modulius ne tik gimnazijoje, bet ir kitose mokyklose ir reguliuoti mokinių mokymosi krūvį.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE

19. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, sudaro sąlygas mokiniui mokytis gimnazijos bendruomenės pagarba vienas kitam grįstoje psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, užtikrina tinkamą ir savalaikį reagavimą į patyčių ir smurto apraiškas. Gimnazijoje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia gimnazijos vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V – 579, 2017 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. V-319 redakcija „Mokyklos vaiko gerovės komisijos ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašas“, gimnazijos nuostatais ir reglamentuoja gimnazijos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu patvirtintu 2017 m. birželio 28 d. Direktorius įsakymu Nr. V-221.

20. Gimnazija, siekdama optimizuoti mokinių mokymosi krūvius, į ugdymo turinį integruoja kelių dalykų turinį, dalykų turinio temas ar problemų sprendimą.

20.1. Gimnazijoje mokytojai, organizuodami kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas, integruoja į mokomųjų dalykų ugdymo turinius:

20.1.1. alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos ir chemijos, biologijos, etikos, tikybos ugdymo turinį;

20.1.2. rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos, sveikos gyvensenos programos biologijos, etikos, tikybos ugdymo turinį;

20.1.3. prievartos ir smurto prevencijos integracija į žmogaus saugos ugdymo turinį, etikos ir tikybės ugdymo turinį;

20.1.4. savižudybių prevencijos integracija į žmogaus saugos pamokas, etikos ir tikybės ugdymo turinį;

20.1.5. sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa) integracija į sveikos gyvensenos programą, biologijos ugdymo turinį;

20.1.6. teisės pažeidimų prevencijos integracija į pilietinio ugdymo ir informacinių technologijų ugdymo turinį;

20.1.7. prekybos žmonėmis prevencijos integracija į etikos, tikybės, pilietiškumo pagrindų ugdymo turinį.

20.1.8. kai kurias kelių dalykų temas ar problemas pagal metodinės tarybos veiklos planą.

20.2. Socialinis pedagogas parenka nuoseklia, ilgalaikę socialines ir emocines kompetencijas ugdančią prevencinę programą, apimančią patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą. Gimnazija sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat joje dalyvauti, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“. Pasirinkta prevencinė programa įgyvendinama per neformaliojo vaikų švietimo veiklas, skiriant atskirą laiką programos daliai įgyvendinti. Gimnazija prevencinei programai įgyvendinti gali naudoti mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skirtas pamokas.

20.3. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį, organizuoja kryptingas, nuoseklias savo parengtas programas:

20.3.1. pilietiškumo ugdymo, etninės kultūros, sveikatos ugdymo programų ir mokomųjų dalykų ugdymo turinį pagal gimnazijos direktoriaus įsakymus: 2015-06-29 Nr. V-173, 2015-06-29 Nr. V-174, 2015-06-29 Nr. V-175;

20.3.2. kūno kultūros bendrųjų programų ir neformalaus švietimo (sporto šakos) ugdymo turinį pagal 2013 m. liepos 3 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-305 patvirtintą „Pagrindinio ugdymo kūno kultūros bendrosios programos ir neformalaus švietimo (sporto šakos) integruota programa specializuotai sportinei klasei“ aprašą;

20.3.3. ugdymo karjerai programą ir mokomųjų dalykų ugdymo turinį pagal 2015 m. liepos 3 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-177 patvirtintą „Vilniaus Senvagės gimnazijos ugdymo karjerai programa“ aprašą;

20.3.4. sveikatos stiprinimo ir sveikos gyvensenos programą 2017-2021 mokslo metams.

21. Gimnazija sudaro galimybes mokiniui kiekvieną dieną – prieš pamokas ar/ir tarp pamokų užsiimti fiziškai aktyvia veikla, kuri praplečia kūno kultūros pamokų turinį.

22. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma).

23. Mokymosi aplinką gimnazijoje sudaro fizinių, psichologinių, socialinių ir kultūrinių veiksnių visuma.

23.1. Fizinei aplinkai priskiriami gimnazijos pastatai, patalpos, teritorija, mokymo ir mokymosi priemonės, tarnaujančios mokinių aktyviam ugdymui(si), mokymuisi individualiai ir įvairaus dydžio grupėmis, praktinei ir teorinei veiklai. Mokytojams sudaromos galimybės (kiek leidžia ištekliai) dirbti inovatyviai, naudojant šiuolaikines mokymo technologijas: spartesnę internetą, kompiuterius, modernią kabinetų ir klasių įrangą, biblioteką ir kt.

23.2. Gimnazijos psichologinę ir socialinę aplinką lemia gimnazijos bendruomenės nuostatos mokytis ir bendradarbiauti, mokinių tarpusavio, mokinių ir mokytojų emociniai santykiai, jų darbo krūviai, gimnazijos vadovo, mokytojų, kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) bendravimas, aiški ir laiku gaunama informacija įvairiais gimnazijos bendruomenės veiklos klausimais, atviri gimnazijos ryšiai su vietos bendruomene.

23.3. Kultūrinė aplinka apima gimnazijos puoselėjamas ir kuriamas tradicijas, gimnazijos bendruomenės renginius, aplinkotyros, aplinkotvarkos, kraštotyros veiklą ugdant meilę ir pagarbą savo gyvenamajai, gimtajai vietai.

24. Gimnazijos visa bendruomenė atsako už atviros, ramios, kūrybingos mokinių ir mokytojų mokymuisi palankios edukacinės kultūros kūrimą ir palaikymą gimnazijoje.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

25. Ugdymo procese kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei, vertybinių nuostatų ugdymo veiklai ir kitai pagal mokinių ir gimnazijos poreikius parinktai veiklai (toliau – kultūrinė – pažintinė veikla) per mokslo metus skiriama ne mažiau 10 mokymosi dienų. Veikla vykdoma, numatant tikslines dienas: etninės kultūros – pilietiškumo ugdymui, ugdymo karjerai, sportinei veiklai, mokomojo dalyko tiriamajai – praktinei veiklai, gimnazijos tradicinių renginių puoselėjimui, kultūrinei – pažintinei veiklai, kai pamokos vykdomos netradicinėje aplinkoje ir atsižvelgiant į 2017-07-03 Vilniaus miesto savivaldybės

administracijos švietimo, kultūros ir sporto departamento raštą Nr. A51-43943/17-(3.3.2.9-EM4). Gimnazija dienas skiria: spalio, vasario, kovo, balandžio mėn. pilietiškumo ir etninės kultūros 4 ugdymo dienas, vasario, birželio mėn. karjeros ir profesinio orientavimo, šeimos – karjeros orientavimo 2 ugdymo dienas, rugsėjo, rugsėjo, birželio mėn. sveikatinimo ir sporto 2 ugdymo dienos, rugsėjo, birželio mėn. 2 atradimų, kultūrinė- muziejų dienos.

26. Gimnazija sudaro sąlygas gimnazijos ugdymo turinį įgyvendinti:

26.1. tradicinėje aplinkoje. Tradicinėje aplinkoje vykstanti pamoka vadinama, kai tradicinėje aplinkoje pamoką veda vienas ar du mokytojai. Pamokos turinys gali būti integruotas kelių mokomųjų dalykų.

26.2. netradicinėje aplinkoje.

27. Pamoka netradicinėje aplinkoje – tai netradicinis ugdymas, vykdomas pagal formaliojo ir/ar neformaliojo vaikų švietimo programas, grindžiamas savitu pamokos organizavimu, naudojant inovatyvius (pagal reikšmę: inovaciją reikia suprasti kaip procesą), mokymosi motyvaciją skatinančius ugdymo metodus ir būdus. Šios pamokos vykdomos mokslo metų eigoje, koreguojant ugdymo procesą, pamokų tvarkaraštį.

27.1. Pamokos netradicinėje aplinkoje tipai:

27.1.1 kai pamokos turinys yra kelių integruotų mokomųjų dalykų, veda vienas ar daugiau mokytojų ir vyksta netradicinėje aplinkoje (kitame kabinete, muziejuje, bibliotekoje, skaitykloje, aktų salėje ir kt.);

27.1.2. kai pamoką veda kviestinis asmuo (mokinys, lektorius, tėvas, dėstytojas, nedėstantis tai klasei mokytojas ir kt.);

27.1.3. kai pamokoje dalyvauja skirtingų klasių ir/ar kategorijų mokiniai ir ugdymo turinys siejamas su gimnazijos tradicinių renginių vertybinių nuostatų puoselėjimu;

27.1.4. kai organizuojama kultūrinė - pažintinė veikla ir pamoka vyksta išvykus iš gimnazijos kitoje mokymosi aplinkoje (už jos ribų vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė, sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė, vertybinių nuostatų ugdymo, veikla, siejama su gimnazijos tikslais, mokinių mokymosi poreikiais).

27.2. Pamokos netradicinėje aplinkoje organizavimas:

27.2.1 gimnazijoje susitariama dėl konkrečių 10 dienų datų ugdymo procese. Mokytojas mokinių grupei, klasei ar klasių kategorijai numato temas ir turinį ilgalaikiuose ugdymo planuose.

27.2.2. prieš organizuojant pamoką netradicinėje aplinkoje, mokytojas parengia jos planą (aprašą raštu pagal gimnazijos formą), kuriame numato ugdymo turinį (vertybines nuostatas, dalykines nuostatas, akademinės žinias, bendruosius gebėjimus), pamokos uždavinį, temą, mokytojo veiklą, mokinių veiklą, mokinių pasiekimus, vertinimą, mokymo metodus, priemones;

27.2.3. mokytojas dokumentus (įsakymą, pamokos planą) rengia ir vykdo mokinių instruktažą likus savaitei iki pamokos vykdymo;

27.2.4. įvykus pamokai netradicinėje aplinkoje, mokytojas su pasiektais rezultatais supažindina gimnazijos bendruomenę (aprašas internetiniame svetainėje, aptarimas metodinėje grupėje).

27.3. Skirtingų mokomųjų dalykų pamokų apskaitai užtikrinti pamokų turinys įrašomas elektroninio dienyno skiltyje „Tema, klasės darbai“. Jei vienu metu dirba keli mokytojai, tai pamokos turinys rašosi kiekvieno mokytojo elektroniniame dienyne tų dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose.

28. Gimnazijos įgyjamos ir kuriamos mokymo - mokymosi priemonės padeda mokiniams įgyti šiuolaikinėje besimokančioje visuomenėje būtinų kompetencijų, gebėjimų, nuostatų ir pasiekti pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose numatytų pasiekimų.

29. Gimnazijos direktorius bendradarbiauja su savivaldybės atstovu (ais) gimnazijos mokymosi aplinkos turbinimo klausimais.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

30. Siekiant tausoti mokinio sveikatą, gimnazijoje atliekama nuosekli mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Gimnazija siekia, kad mokiniui mokymosi krūvis per savaitę būtų optimalus ir paskirstytas proporcingai.

31. Mokinių mokymosi krūvio stebėseną vykdoma pagal 2017 m. birželio 28 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-221 patvirtintą „Mokinių mokymosi krūvio reguliavimo tvarka“ aprašą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

32. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra gimnazijos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi Bendrosiomis programomis, Vilniaus Senvagės gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu patvirtintu gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-218. Planuojant mokinių, pradedančių mokytis pagal pagrindinio ugdymo II dalies programą ir vidurinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą adaptacijos laikotarpiu atsižvelgiama į pagrindinio ugdymo programos I dalies pažymėjimo įvertinimų ir pagrindinio išsilavinimo pažymėjimo įvertinimų informaciją.

33. Gimnazijos mokytojai, siekdami padėti kiekvienam mokiniui pagal jo išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų, užtikrina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų, formų dermę ir vertinimo metu sukauptos informacijos sklaidą:

33.1. nuolat vykdomi mokytojų, dirbančių toje pačioje klasėje, pasitarimai. Bendri mokytojų pasitarimai vyksta kas du mėnesius;

33.2. sistemingai vykdomi kartu su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) aptarimai mokinio daromos pažangos ir mokymosi pasiekimai, numatomi būdai, kaip gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus, kaip skatinti mokinio savistabą, atkaklumą, savo veiklos/mokymosi į(si)vertinimą ir tobulinimą, prireikus koreguojamas mokinio individualus ugdymo planas;

33.3. informacijos sklaidą vykdo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įsakymu (Žin., 1996, Nr. 63-1479; 2008, Nr. 22-804) ir gimnazijos nustatyta tvarka.

34. Gimnazijos mokytojai užtikrina, kad mokiniai ugdymo procese laiku gautų mokytis padedantį vertinimą žodžiu ir raštu. Atliekant diagnostinį vertinimą atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją:

34.1. Diagnostinis vertinimas padeda nustatyti naujai atvykusių mokinių pasiekimus ir numatyti tolesnio mokymosi žingsnius, suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti. Jis atliekamas adaptacinio mėnesio metu.

34.2. Diagnostinis vertinimas atliekamas mokslo metų pradžioje ir/ar pabaigoje:

34.2.1. I ir III gimnazijos klasių mokiniai rugsėjo mėnesį atlieka visų dalykų diagnostinį darbą. Adaptacinio laikotarpio diagnostinio darbo tikslas nustatyti mokinio mokymosi pasiekimų lygį ir aptarti su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais). Pasiekimų lygis įrašomas elektroninio dienyno skiltyje „Mokinio pagyrimas arba pastaba“. Mokslo metų pabaigoje atlieka lietuvių k., matematikos, istorijos, geografijos, biologijos, fizikos ir chemijos diagnostinius darbus. Darbai aptariami ir vertinimai sukeliama į elektroninį dienyną;

34.2.2. Mokslo metų viduryje II gimnazijos klasių mokiniai atlieka diagnostinius - bandomuosius lietuvių kalbos ir matematikos diagnostinius darbus. Darbai aptariami ir vertinimai sukeliama į elektroninį dienyną;

34.2.3. Mokslo metų viduryje IV gimnazijos klasių mokiniai atlieka diagnostinius - bandomuosius darbus tų dalykų, kurių brandos egzaminus žada laikyti. Darbai aptariami ir vertinimai sukeliama į elektroninį dienyną;

34.2.4. diagnostinio vertinimo informacija panaudojama analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

35. Elektroninio dienyno pagalba gimnazija užtikrina, kad mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) sistemingai būtų informuojami apie mokinių mokymosi pasiekimus, numato būdus bei galimybes mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu peržiūrėti gautus pasiekimų įvertinimus.

36. Gimnazijos direktorius ir jo pavaduotojai kartu su mokytojais, klasių vadovais ir mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) nuosekliai vykdo mokinių daromos pažangos ir jų pasiekimų aptarimą.

SEPTINTASIS SKIRSNIS
MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS,
ĮGYVENDINANT PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

37. Gimnazija sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo galias ir siekti kuo aukštesnių pasiekimų. Mokymosi pagalbos organizavimas aprėpia ne tik priimamus sprendimus ir įgyvendinamas priemones, bet ir tų priemonių poveikio analizę.

38. Mokymosi pagalbos mokiniui teikimas vykdoma pagal 2017 m. birželio 28 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-220 patvirtintą „Mokymosi pagalbos mokiniui teikimo tvarka“ aprašą. Gimnazijoje veikia 6 lygmenų mokymosi pagalbos mokiniui teikimo sistema:

38.1. Klasės vadovas – mokinys;

38.2. Mokytojas – mokinys;

38.3. Švietimo pagalbos specialistas (ai) – mokinys;

38.4. Vaiko gerovės komisija – mokinys;

38.5. Gimnazijos vadovai, gimnazijos savivalda – mokinys;

38.6. Gimnazijos socialiniai partneriai – mokinys.

39. Kiekvieno mokinio mokymosi procesas gimnazijoje nuolat stebimas, siekiant laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis. Stebi klasės vadovas ir mokytojas. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis informuojami gimnazijos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), kartu su jais sprendžiamos žemų mokymosi pasiekimų problemos. Negerėjant mokinio mokymuisi, informuojamas direktoriaus pavaduotojas ugdymui apie vykdytą pagalbą, pasikartojančiais mokymosi sunkumus. Aukščiausius pasiekimus demonstruojantiems mokiniams taip pat siūloma ir suteikiama reikiama mokymosi pagalba.

40. Ypatingai mokytojas teikia pagalbą šiais atvejais:

40.1. kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų;

40.2. kai kontrolinis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai;

40.3. kai mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus konkretaus dalyko įvertinimus;

40.4. kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos;

40.5. kai per Nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą mokinys nepasiekia patenkinamo lygmens, kai mokinys demonstruoja aukščiausio lygmens pasiekimus, kitais gimnazijos pastebėtais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

41. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos reikalingumo mokiniui ir mokančio mokytojo rekomendacijų. Gimnazija sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypač dalykines kompetencijas ir gebėjimus, organizuojant ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, sudaro sąlygas mokytojams tobulinti ugdymo individualizavimo metodiką, laiku koreguoti ugdymo turinį, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius, prireikus pasitelkus švietimo pagalbos specialistus.

42. Teikiant mokymosi pagalbą, panaudojamos pamokos, skirtos mokymosi pagalbai ir ugdymo poreikiams tenkinti:

42.1. pamokoms-konsultacijoms, kurios skirtos mokymosi pagalbai teikti;

42.2. dalyko papildomoms pamokoms, pasirenkamiesiems dalykams, dalyko moduliams mokytis;

42.3. suteikiant pagalbą namų darbams ruošti;

42.4. klasei dalyti į mažesnes grupes (pvz., praktikos ir eksperimentiniams darbams, užsienio kalbai ir kt.);

42.5. kitiems mokinio ugdymo poreikiams tenkinti.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS GIMNAZIJOJE

43. Atsižvelgiant į neformaliojo švietimo ypatumus, veikla vykdoma pagal 2013 m. birželio 28 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-302 patvirtintą „Vilniaus Senvagės gimnazijos neformaliojo vaikų švietimo organizavimo tvarka“ aprašą:

43.1. Direktoriaus pavaduotojas neformaliajam švietimui kiekvienų mokslo metų pabaigoje, bendradarbiaudamas su gimnazijos mokinių savivaldos institucija, įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, juos tikslina mokslo metų pradžioje ir, atsižvelgdamas į juos, siūlo neformaliojo švietimo programas.

43.2. Gimnazija siūlo mokiniams skirtingų kryptių programas, atitinkančias jų saviraiškos poreikius, padedančias atsiskleisti pomėgiams ir talentams, kurios ugdo savarankiškumą, sudaro sąlygas bendrauti ir bendradarbiauti. Esant poreikiui ir galimybėms, neformaliojo vaikų švietimo veiklas galima derinti su formaliojo švietimo veiklomis, siekiant padėti vaikui siekti asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo rezultatų pasirinktose srityse. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

43.3. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos, atsižvelgiant į bendruosius valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų programų kriterijus, tvirtinamus švietimo ir mokslo ministro ir vykdomos patraukliose ir saugiose mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus. Valandos kiekvienai programai įgyvendinti gali būti skiriamos visiems mokslo metams, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, periodiškumą, trukmę.

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

44. Gimnazijoje ugdymo turinį integruoja pagal Bendrajame ugdymo plane aprašytą 20 punktą.

45. Dienyne integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti nurodoma:

45.1. integruojamų temų į dalyko turinį pamokų apskaitai užtikrinti pamokų turinys įrašomas elektroninio dienyne skiltyje „Tema, klasės darbai“, įrašant integruojamus dalykus, programas. Jei vienu metu dirba keli mokytojai, tai pamokos turinys rašosi kiekvieno mokytojo elektroniniame dienyne tų dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose.

45.2. integruojamoji programa kaip atskiras dalykas, jei ji įgyvendinama, skiriant jai pamokų kaip atskiram dalykui;

45.3. integruojamoji programa kaip atskiras dalykas, jei jai skiriamos atskiros mokymosi dienos per mokslo metus (nurodoma, kiek pamokų skiriama);

45.4. kitu gimnazijoje sutartu fiksavimo būdu.

46. Gimnazija sudaro sąlygas ir skatina mokinius dalyvauti integruotuose gamtos, socialinių mokslų, matematikos, technologijų, inžinerijos dalykų projektuose ar kitose veiklose, plėtoja neformaliojo ir formaliojo švietimo galimybes integruoti šiuos dalykus ir vykdomomis veiklomis prisideda prie mokslo populiarinimo ir inovacijų kultūros ugdymo.

Gimnazijoje integruojamas mokomųjų dalykų turinys su:

46.1. sveikatos ugdymu. Gimnazijos mokytojai, organizuodami sveikatos ugdymą, vadovaujasi Sveikatos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72, 2015 m. birželio 29 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V- 17 patvirtintu „Sveikatos ugdymo programa Vilniaus Senvagės gimnazijoje“ aprašu;

46.2. ugdymu karjerai. Gimnazijos mokytojai, organizuodami ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“, 2015 m. liepos 3 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V- 177 patvirtintu „Vilniaus Senvagės gimnazijos ugdymo karjerai programa“ aprašu;

46.3. etninės kultūros ugdymu. Gimnazijos mokytojai, organizuodami etninės kultūros ugdymą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 (Žin., 2012, Nr. 46-2252), 2015 m. birželio 29 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-173 patvirtintu „Etninės kultūros integravimo į ugdymo procesą Vilniaus Senvagės gimnazijoje programa“ aprašu;

46.4. pilietiškumo ugdymu. Gimnazijos mokytojai, organizuodami pilietiškumo ugdymą, vadovaujasi 2015 m. birželio 29 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-175 patvirtintu „Pilietiškumo ugdymo Vilniaus Senvagės gimnazijoje programa” aprašu.

47. Gimnazija analizuoja mokinių pasiekimus ir pažangą mokantis įgyvendinamą integruojamąją programą pasirinktu būdu ir priima sprendimus dėl įgyvendinimo kokybės gerinimo ar tolesnio turinio integravimo, taip pat stebi, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytus rezultatus, ir priima sprendimus dėl tolesnio mokymo organizavimo būdo.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

48. Gimnazijoje trumpalaikis intensyvinimas atskirų dalykų mokymų vyksta:

48.1. kai mokytojas serga arba kelia kvalifikaciją;

48.2. kai vykdomi mokomųjų dalykų projektai, vyksta integruotos pamokos, pamokos netradicinėje aplinkoje ir kt.;

48.3. kai per savaitę pamokos numatytos ne kiekvieną dieną, o jos organizuojamos intensyviau tik keletą savaitės dienų;

48.4. kai dalyko mokymas intensyvinamas pavieniam mokiniui.

49. Gimnazijoje ilgalaikis intensyvinimas atskirų dalykų mokymų vyksta:

49.1. kai per dieną dalykui mokytis skirti ne viena, o keletą viena po kitos vykstančių pamokų, taip sudarant sąlygas organizuoti eksperimentus gamtos mokslų pamokose, projektinius darbus ir kt.;

49.2. kai dalyko mokymas intensyvinamas pavieniam mokiniui;

49.3. per mokslo metus tam tikrą laikotarpį, pavyzdžiui, antrąjį pusmetį ar pan., dalyko mokytis rekomenduojama intensyviau.

50. Sprendimus dėl dalykų intensyvinimo mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą, priima gimnazijos direktorius, derindamas gimnazijos ir mokinių mokymosi poreikius; intensyvinant dalyko mokymą, išlaikomas bendras pamokų, skirtų dalykui per dvejus metus, skaičius ir neviršijamas maksimalus pamokų skaičius per savaitę, nustatytas pagal Higienos normą.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

51. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į mokinio turimą patirtį, motyvaciją, interesus, siekius, gebėjimus, mokymosi stilių, pasiekimų lygius. Ugdymo diferencijavimas taikomas:

51.1. mokiniui individualiai;

51.2. mokinių grupei:

51.2.1. pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, skirtingoms mokymosi strategijoms įgyvendinti;

51.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, darbo grupės), grupę galima sudaryti iš mišrių arba panašių polinkių, interesų mokinių.

51.3. formuojant pagrindinio ugdymo klases, kai kurių mokinių perskirstymas ar priskyrimas klasei vyksta pagal mokinių sporto šakas, Šaulių vertybines nuostatas ;

51.4. formuojant vidurinio ugdymo klases, mokinių perskirstymas ar priskyrimas vyksta pagal mokinių pasirinktus mokomuosius dalykus, dalykų modulius, pasirenkamuosius dalykus ir pasirinktą kursą.

52. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, gali būti trumpo laikotarpio – tik tam tikroms užduotims atlikti arba tam tikro dalyko pamokoms. Dėl pergrupavimo tikslų ir principų tariamasi su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

53. Vaiko gerovės komisija analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, individualizavimas, kokį poveikį jis daro pasiekimams ir pažangai, priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus, atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

54. Individualus ugdymo planas sudaromas pagal 2015 m. gegužės 18 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-142 patvirtintą „Reikalavimai mokinio individualiam ugdymo planui sudaryti“ aprašą.

55. Mokinys, besimokantis pagal pagrindinio ugdymo programos II dalį, gali keisti dalyko modulį arba dalyko programą pagal 2015 m. liepos 7 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-178 patvirtintą „Mokinio, besimokančio pagal pagrindinio ugdymo programos II dalį dalyko, dalyko programos kurso, modulio pasirinkimo ar keitimo tvarka“ aprašą.

56. Mokinys, besimokantis pagal vidurinio ugdymo programą, pasirinkto dalyko, kurso, dalyko modulio keitimą vykdo pagal 2015 m. gegužės 21 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-147 patvirtintą „Vilniaus Senvagės gimnazijos dalyko, dalyko programos kurso, modulio pasirinkimo ar keitimo tvarka“ aprašą.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

57. Gimnazijos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimas vyksta pagal gimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V- 217 patvirtintą „Vilniaus Senvagės gimnazijos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimo ir informavimo apie mokinių ugdymosi pasiekimus tvarka” aprašą.

58. Gimnazijos mokytojai, įgyvendindami pagrindinio ugdymo programos, konsultuoja ir skatina mokinių tėvus:

58.1. sukurti mokiniams tinkamą, skatinančią mokytis, edukacinę aplinką namuose;

58.2. pagrįstais lūkesčiais motyvuoti vaiką mokytis;

58.3. padėti vaikams mokytis namuose;

58.4. palaikyti ir stiprinti dvasinius ryšius su vaiku, jį ramiai išklaudyti, patarti, padėti, domėtis vaiko veiklomis mokykloje ir už jos ribų;

58.5. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, išsakyti gimnazijos tobulinimo lūkesčius.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

59. Gimnazijos direktorius apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), informuoja savivaldybės Švietimo skyrių ar jos įgaliotą asmenį ir numato atvykusio mokytis asmens tolesnio mokymosi perspektyvą. Bendradarbiaudamas su mokinio tėvais (globėjais ir rūpintojais) ar teisėtais atstovais, sudaro mokiniui galimybes sklandžiai integruotis į Lietuvos švietimo sistemą:

59.1. išklauses atvykusiųjų asmenų lūkesčius ir norus dėl mokymosi kartu su bendraamžiais, švietimo pagalbos poreikio ar poreikio tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos, paskiria individualaus ugdymo plano įgyvendinimo koordinuojantį asmenį;

59.2. numato apytikrą adaptacinio laikotarpio trukmę;

59.3. atsižvelgus į 59.1 ir 59.2 punktuose nurodytus dalykus parengia atvykusio mokinio įtraukties į gimnazijos bendruomenės gyvenimą planą:

59.3.1. pasitelkia mokinius savanorius, galinčius padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į gimnazijos bendruomenės gyvenimą, mokytis ir ugdytis;

59.3.2. kai mokins nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, organizuoja jo lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu (išlyginamosiose klasėse, grupėse ar kitomis formomis), kartu užtikrina,

kad dalį laiko jis mokytųsi kartu su bendraamžiais. Intensyviai lietuvių kalbos mokoma(si) iki vienerių metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau), o pagalbos teikimas numatomas keleriems (2–4) metams.

60. Paskirtas individualaus ugdymo plano įgyvendinimo koordinuojantis asmuo:

60.1. organizuoja mokymosi pasiekimų atitikties nustatymą jo mokymosi pasiekimams, numatytiems Pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose, kai asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pradinio ar pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus;

60.2. kartu su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) ar teisėtais atstovais numato siekiamus tikslus, suplanuoja jų įgyvendinimo žingsnius, atsakomybes ir periodiškus susitikimus teikiamos pagalbos rezultatams aptarti. Numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), jeigu mokinys nepilnametis;

60.3. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti, organizuoja poreikio tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos;

60.4. numato atvykusio mokinio individualios pažangos stebėjimą per adaptacinį laikotarpį;

60.5. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.

61. Per adaptacinį laikotarpį, mokinio pasiekimai vertinami „įskaityta“, „neįskaityta“, nuolat fiksuojama mokinio daroma pažanga elektorinio dienyno skiltyje „Mokinio pagyrimas arba pastaba“.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ MOKYMOŠI GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

62. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, nustato laikinosios grupės dydį pagal skirtas mokymo lėšas.

63. Atsižvelgiant į skirtas mokymo lėšas gimnazijos ugdymo turiniui įgyvendinti, klasė dalijama į grupes arba sudaromos laikinosios grupės dalykams mokytis:

63.1. doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikybą ir etiką;

63.2. užsienio kalboms (1-ajai ir 2-ajai), jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys;

63.3. informacinių technologijų ir technologijų dalykams mokytis, atsižvelgiant į darbo vietų kabinetuose skaičių, kurį nustato Higienos norma;

63.4. kitiems dalykams mokytis, jei gimnazijai pakanka mokymo lėšų.

64. Klasė į grupes gali būti dalijama ir sudaromos laikinosios grupės mokymosi, švietimo pagalbai teikti (pavyzdžiui, konsultacijoms ir pan.), dalykams mokytis, gamtos mokslų dalykų eksperimentiniams darbams atlikti, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir pasiekimams gerinti skirtas pamokas, bet tik tuo atveju, jeigu gimnazijai pakanka mokymo lėšų.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

65. Mokinių mokymasis namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 (Žin., 2012, Nr. 114-5788), ir Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

66. Mokiniai namie mokomi gimnazijos direktoriaus įsakymu savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymosi proceso organizavimo būdu. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu gali būti mokomi mokiniai, tik pritarus gydytojų konsultacinei komisijai. Mokiniui, mokomam namie, gimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

67. Namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 8 klasėje skiriama 13 savaitinių pamokų, gimnazijos I–II klasėse – 15, gimnazijos III–IV klasėse – 14. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti gimnazijoje arba mokytis namuose organizavimo būdu. Mokiniams, besimokantiems nuotoliniu būdu, konsultacijoms grupėje skiriama iki 40 procentų, individualioms konsultacijoms – iki 15 procentų Bendrųjų ugdymo planų 88 ir 112 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus mokiniui per savaitę.

68. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), gimnazijos direktoriaus įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų, kūno kultūros, žmogaus saugos, ekonomikos ir verslumo, būti atleistas nuo socialinės – pilietinės veiklos. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų gimnazijoje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą. Gimnazijos sprendimu mokiniui, besimokančiam namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę. Šias pamokas panaudojame gimnazijos nuožiūra mokinio pasiekimams gerinti.

II SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

69. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Pagrindinio ugdymo programos aprašu, ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą.

70. Gimnazijoje susitarta dėl adaptacinio laikotarpio pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis ir naujai atvykusiems mokiniams. Įtraukiami klasių vadovai, mokiniai savanoriai, švietimo pagalbos specialistai ir kt. Dalis ugdymo proceso mokslo metų pradžioje organizuojami ne pamokų forma. Per adaptacinį laikotarpį mokinių pasiekimai ir pažangos pažymiai nevertinti, tačiau nuolat fiksuojama mokinio daroma pažanga elektroninio dienyno skiltyje „Mokinio pagyrimas arba pastaba“, įrašomas pasiekimų lygis.

71. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą ir formuodama gimnazijos ugdymo turinį, užtikrina Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų skiriamų pamokų skaičių per savaitę, nustatytą Bendrame ugdymo plane 88 punkte, ir siūlo mokiniams:

71.1. didinti ar mažinti (perskirstyti) iki 10 procentų dalykui mokytis skiriamų pamokų skaičių. Perskirstyti dalykams skiriamas pamokas galima tarp keleto dalykų ar tarp visų;

71.2. iki 10 ugdymo dienų ne pamokų forma projektinei ar kitokiai mokiniams patraukliai veiklai netradicinėje aplinkoje;

71.3. dalykų bendrųjų programų turinį gimnazijos I–II klasėse skaidyti į modulius, kurių turinys ir skaičius pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius ir dalyko bendrojoje programoje numatytus mokinių pasiekimus. Ugdymo programą įgyvendinti per dalykų modulius;

71.4. pagrindinio ugdymo programos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, pirmiausia panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams ar dalykų moduliams mokytis, diferencijuoto ugdymo turiniui įgyvendinti ir kitai veiklai;

71.5. gimnazijos I–II klasėse bendrą klasei skirtą pamokų skaičių tarp dalykų paskirstyti kitaip, nei nurodoma Bendrojo ugdymo plano 88 punktuose, išlaikant tą patį dalykų skaičių ir neviršijant minimalaus klasei skiriamo pamokų skaičiaus per mokslo metus. Sprendimą skirti kitokių pamokų skaičių, nei numatyta Bendrame ugdymo plane, gimnazija suderina su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu.

71.6. Mokiniui gali būti sudaromos sąlygos pasirinkti dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 (Žin., 2008, Nr. 35-1260) ir atsižvelgiant į gimnazijos lėšas.

72. Pagrindinio ugdymo programos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, pirmiausia, turi būti panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams ar dalykų moduliams mokytis, diferencijuoto ugdymo turiniui įgyvendinti, projektinei ir kitai veiklai.

73. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Klasės vadovas fiksuoja dienyne ir vykdo mokinių veikos apskaitą pagal 2017 m. birželio 22 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-219 patvirtintą „Vilniaus Senvagės gimnazijos socialinės - pilietinės veiklos vykdymo tvarka” aprašą.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

74. Gimnazijoje užtikrina raštingumo ir skaitymo gebėjimų ugdymą rūpinamasi lietuvių kalbos ugdymu per visų dalykų pamokas:

74.1. apsvarstyti ir priimti bendri kalbos ugdymo reikalavimai (mokiniai rašto darbus įteikia rašytus ranka (kontrolinių rašto darbų, apklausos raštu sąsiuviniai, mokytojo parengtos užduoties lapai), informacinių technologijų pamokose naudojamos lietuviška aplinka);

74.2. mokytojai mokomąsias užduotis panaudoja kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiamas mokinių dėmesys į kalbos nuoseklumą, logiškumą, planingumą;

74.3. mokytojai skatina mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas;

74.4. vertinant mokinio pasiekimus, mokytojai teikia grįžtamąją informaciją ir apie kalbos mokėjimą, nurodant privalumus ir taisytinus bei tobulintinus dalykus;

74.5. ugdoma kalbinė atsakomybė, kalbinė raiška, suvokiant tai kaip vieną iš prisistatymo viešoje erdvėje įvaizdžio elementų ir sklandžios komunikacijos pagrindą.

76. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių gimtoji kalba, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, ekonomika ir verslumas, socialinė - pilietinė veikla, psichologija), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas (žmogaus sauga, sveikatos ugdymas, etninė kultūra ir kt.).

77. Dorinis ugdymas. Bendrijos tikybos ar etikos dalyką mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi vieną dorinio ugdymo dalyką. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikyba renkasi dvejiems metams (8, I-II klasėms).

77.1. mokytojai mokinių mokymąsi per pamokas grindžia tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas;

77.2. dorinio dalyko turinį integruoja su artimais pagal turinį dalykais, kai dalis mokinių pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pavyzdžiui, gerumo, pilietiškumo akcijose ir pan.).

78. Lietuvių kalba ir literatūra.

78.1. Gimnazija, formuodama ugdymo turinį:

78.1.1. siūlo mokiniams rinktis pasirenkamuosius dalykus: etninę kultūrą, kalbos kultūrą, kalbos vartojimo praktiką;

78.1.2. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos ir literatūros bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygas išlyginti mokymosi spragas (skiriamos konsultacijos, siūlomas mokymąsi laikinojoje grupėje ir kt.);

78.1.3. integruoja į lietuvių kalbos ir literatūros programos įgyvendinimą pilietiškumo pagrindų mokymą, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų;

78.2. Jei mokinys yra mokėsis pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą, lietuvių kalbos ir literatūros mokymas vyksta pagal jam sudarytą individualų ugdymo planą, kaip aprašyta I skyriaus 14 skirsnyje.

78.3. Jei mokinys mokėsi pagal pagrindinio ugdymo programą mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, ir, atvykęs į gimnaziją, nori tęsti mokymąsi lietuvių mokomąja kalba, pagal pagrindinio ugdymo programą, gimnazija sudaro sąlygos pasiekti bendrojoje programoje numatytus pasiekimus vienerius mokslo metus jam gali būti skiriama 1 papildoma lietuvių kalbos pamoka per savaitę, atsižvelgus į gimnazijos turimas mokymo lėšas.

79. Užsienio kalbos.

79.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos.

79.2. Gimnazija sudaro galimybę antrą užsienio kalbą rinkti rusų k., vokiečių k., prancūzų k. Kalbai mokytis skiriamos dvi savaitinės valandos.

79.3. Mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, pageidaujant tęsti pradėtos užsienio kalbos mokymąsi, kai tuo tarpu gimnazijoje nesusidarė tos užsienio kalbos laikinoji grupė:

79.3.1. sudaroma jungtinė laikina grupė iš skirtingų klasių kategorijų mokinių;

79.3.2. suderinus su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje ar ugdymo įstaigoje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos.

79.3.3. mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų reikalavimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos

mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti gimnazijai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai.

79.4. Pagrindinio ugdymo programoje užtikrinamas pradėtų mokytis užsienio kalbų mokymosi tęstinumas. Keisti užsienio kalbą nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos Bendrojoje programoje, arba jeigu mokinys yra atvykęs iš užsienio mokyklos ar kitos Lietuvos mokyklos ir gimnazija dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymosi. Gavusi tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu. Mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

79.4.1. atsižvelgiant į mokymo lėšas, vienerius mokslo metus jam skiriama 1 papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

79.4.2. jei mokinys yra atvykęs iš užsienio valstybės ir gimnazija nustato, kad jo užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu gimnazija įskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja mokinio pasiekimų vertinimą į 10 balų vertinimo sistemą. Mokiniui sudaromos galimybės tuo metu lankyti lietuvių kalbos ar kitas pamokas kitose klasėse.

79.5. Mokinių užsienio kalbos mokėjimo lygio nustatymo patikrinimas organizuojamas prieš pereinant į aukštesnio lygio mokymo pakopą.

79.5.1. Pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 8 klasėje, gimnazijos I–II klasėse orientuota į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis. Užsienio kalba mokama pagal kalbos mokėjimo lygį. Užsienio kalbos siekiamas mokymosi lygis nurodomas elektroniniame dienyne.

79.5.2. II gimnazijos klasėje užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas organizuojamas naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą „KELTAS“).

79.5.3. Antrosios užsienio kalbos bendroji programa 8 klasėje, gimnazijos I–II klasėse orientuota į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis. Užsienio kalba mokama pagal kalbos mokėjimo lygį. Užsienio kalbos siekiamas mokymosi lygis nurodomas elektroniniame dienyne.

79.5.4. Mokiniui atvykus į gimnaziją be nustatyto pasiekto lygio, mokytojas adaptacijos periodo metu nustato mokinio kalbos mokėjimo lygį savarankiškai jo paties parengtu ir užsienio kalbų metodinėje grupėje suderintu testu.

80. Informacinės technologijos. Gimnazijos I–II klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės

leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Modulį renkasi mokinys iki rugsėjo 10 dienos.

80.1. tos pačios klasės mokiniai gali mokytis ne daugiau kaip du modulius;

80.2. mokinio modulio keitimas vyksta pagal 2015 m. liepos 7 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-178 patvirtintą „Mokinio, besimokančio pagal pagrindinio ugdymo programos II dalį dalyko, dalyko programos kurso, modulio pasirinkimo ar keitimo tvarka” aprašą.

81. Matematika. Organizuojant matematikos mokymąsi:

81.1. Mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti mokytojai naudoja problemų sprendimo bendradarbiaujant, finansinio raštingumo pavyzdines užduotis, Nacionalinio egzaminų centro kasmet rengiamas matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotis, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidinius ir publikacijas, daugiau dėmesio skiria sprendžiant skaičių ir skaičiavimų, algebros, geometrijos uždavinius. Visiems mokiniams kelia aukštus mokymosi lūkesčius.

81.2. Mokytojai stebi mokinių matematikos pasiekimus ir, remiantis duomenimis (nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų, matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatais), numato pagalbą mokiniams (užduotis ir metodus spragoms įveikti), kurių mokymosi pasiekimai nesiekia patenkinamojo lygmens, skiria pakankamai laiko uždavinių tekstų analizei, jų vizualizacijai, užrašymui matematiniais simboliais.

81.3. Ugdant gabius matematikai vaikus mokytojai naudojami nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais.

81.4. Mokytojai naudoja informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones.

82. Socialiniai mokslai. Organizuojant socialinių mokslų mokymąsi:

82.1. Mokytojai mokymąsi grindžia tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.

82.2. Siekiant gerinti Vilniaus krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalį istorijos ir geografijos pamokų mokytojai organizuoja netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudojasi virtualiosiomis mokymosi aplinkomis.

82.3. Formuodami ugdymo turinį, mokytojai I–II klasių mokinių projektiniams darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti skiria apie 18 dalykui skirtų pamokų per mokslo metus.

82.4. Laisvės kovų istorijai mokytį mokytojai skiria ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas.

82.5. Gimnazija, formuodama socialinių mokslų ugdymo turinį sudaro galimybę:

82.5.1. mokiniams rinktis pasirenkamuosius dalykus: psichologiją, etninę kultūrą ir kt.;

82.5.2. dalį istorijos ir pilietiškumo ugdymo pagrindų mokymą integruoja, t. y. dalis pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pilietiškumo akcijas ir pan.).

82.5.3. integruojant istorijos ir pilietiškumo ugdymo pagrindų mokymą privalu laikytis Bendrojo ugdymo plano 88 punkte nurodytų pamokų skaičiaus. Integruojamų dalykų pamokos ir mokinių pasiekimai fiksuojami tų dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose.

82.5.4. mokytojai susitaria, kaip į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruos:

82.5.4.1. Lietuvos ir pasaulio realijas, kurios turi būti nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamoms su mokiniais,

82.5.4.2. nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temas, tokias kaip: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, ir kitas panašias temas.

83. Gamtos mokslai. Organizuojant gamtos mokslų dalykų mokymą:

83.1. Mokytojai mokymąsi grindžia realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemoms atpažinti ir spręsti, pirmiausia – lokaliu, vietos aplinkos ir bendruomenės lygmeniu, o įgijus patirties – Lietuvos ir globaliu lygmeniu. Atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, mokytojai ugdymo procesą labiau individualizuoja, diferencijuoja: taiko įvairesnes, įdomesnes, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduotis. Mokymosi medžiaga pritaikoma atsižvelgiant į mokinių turimas žinias, įgūdžius ir ugdymosi poreikius.

83.2. Gamtos mokslų dalykų turinys apima mokinių gebėjimus analizuoti ir interpretuoti gamtamokslinius tyrimus ir duomenų rinkimo procedūras bei sąvokas, taip pat gebėjimų mąstyti ir diskutuoti gamtos temomis ugdymą. Gamtamoksliniai tyrimai atliekami stebint, analizuojant, eksperimentuojant, modeliuojant ar vykdant kitas praktines veiklas. Skatinama mokinių bendradarbiavimą ir (ar) komandinį darbą. Ugdymo turinyje daugiau dėmesio skirti gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniame gyvenime.

83.3. Eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti mokytojai skiria ne mažiau kaip 22 dalykui skirtos pamokos per mokslo metus. Atlikdami gamtamokslinius tyrimus mokiniai naudojami turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis, kilnojamosiomis ir virtualiosiomis laboratorijomis,

edukacinėmis erdvėmis ir mokymosi ištekliais už gimnazijos ribų (mokslo parkų, universitetų, verslo įmonių laboratorijos, nacionaliniai parkai ir kt.).

83.4. Gimnazijoje stengiamasi dvi gamtos mokslų pamokas organizuoti viena po kitos, sudarant galimybes atlikti ilgiau trunkančius eksperimentinius darbus ar projektus. Eksperimentinių ir praktinių darbų metu klasė gali būti dalijama į grupes, jeigu pakanka mokymo lėšų.

84. Menai. Meninio ugdymo dalykus sudaro dailės, muzikos. Gimnazija gali siūlyti pasirenkamuosius teatro, šiuolaikinių menų dalykus. Organizuojant meninio ugdymo dalykų mokymą:

84.1. mokytojai organizuoja kryptingą dalykų meninį ugdymą. Mokinių mokymąsi per pamokas grindžiamas kūrybiškumo, saviraiškos ugdymo metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas;

84.2. mokytojai turinį integruoja su artimais pagal turinį dalykais, kai dalis mokinių pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pavyzdžiui, darbų ekspozicijų organizavimas, konkursai, koncertai ir pan.). Gimnazija menų dalykų mokymą gali integruoti į neformaliojo švietimo programas, organizuoti ir kitose erdvėse – kultūros įstaigose, netradicinėje aplinkoje, gamtoje ir kt.

85. Technologijos. Organizuojant technologijų dalykų mokymą:

85.1. Mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

85.2. Mokiniam, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso:

85.2.1. apie 25 procentai (4 – 5 val.) skiriamos teoriniam susipažinimui su ūkio šakomis;

85.2.2. apie 25 procentai (3 – 4 val.) skiriamos mokinių susitikimams su mokymo įstaiga, pramonės įmonių, verslo, atstovais;

85.2.3. apie 50 procentų (9 val.) numatyto laiko skiriamos mokinio pasirinktos ūkio šakos žinioms ir gebėjimams pagilinti, projektiniams darbams atlikti.

85.3. Baigę integruoto technologijų kurso programą, pagal savo interesus ir polinkius bei gimnazijos esamą bazę mokiniai renkasi vieną iš privalomai pasirenkamų technologijų programų (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų).

85.3.1. tos pačios klasės mokiniai gali mokytis ne daugiau kaip dvi technologijų programas:

85.3.2. mokinio technologijų programų keitimas vyksta pagal 2015 m. liepos 7 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-178 patvirtintą „Mokinio, besimokančio pagal pagrindinio

ugdymo programos II dalį dalyko, dalyko programos kurso, modulio pasirinkimo ar keitimo tvarka” aprašą.

85.4. Gimnazija, bendradarbiaudama su profesinio mokymo įstaiga, technologijų programų turinį gali derinti su atitinkama formaliojo profesinio mokymo programa, o jai įgyvendinti naudotis profesinio mokymo baze.

85.5. mokytojai mokinių mokymąsi per pamokas grindžia kūrybiškumo, saviraiškos ugdymo metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas;

85.6. mokytojai turinį integruoja su artimais pagal turinį dalykais, kai dalis mokinių pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pavyzdžiui, darbų ekspozicijų organizavimas, konkursai, plenerai ir pan.).

86. Kūno kultūra. Organizuojant kūno kultūros mokymą:

86.1. Kūno kultūrai skiriant 2 valandas per savaitę, sudaromos sąlygos visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas (šokio, futbolo, krepšinio, rankinio ir pan.) per neformaliojo švietimo veiklą gimnazijoje ar kitoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje. Direktorius pavaduotojas neformaliai švietimui tvarko mokinių, lankančių šias pratybas, apskaitą.

86.2. Kūno kultūrai mokytis gali būti sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš paralelių ar gretimų klasių mokinių (pvz., Ia ir Ib). Esant pakankamai mokymo lėšų, klasė gali būti dalijama į grupes, jeigu tai numato mokymo strategijos ar mokymo metodika.

86.3. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose, mokytojai atsižvelgia į Higienos normų reikalavimus.

86.4. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaro fizinio aktyvumo rinkimosi galimybes. Mokiniai gali rinktis vieną iš siūlomų fizinio aktyvumo formų:

86.4.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą;

86.4.2. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne gimnazijoje;

86.4.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

86.4.4. mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, suderinus su dalyko mokytoju siūloma kitą veiklą:

86.4.4.1. kai pamokoje mokiniai skiriami mokytojo padėjėjais;

86.4.4.2. mokiniai žaidžia stalo žaidimus: šaškes, šachmatus ir kt.;

86.4.4.3. suderinę su mokytoju, mokiniai vykdo socialinę – pilietinę veiklą. Po pamokos mokinys mokytojui pateikia patvirtinantį raštą, jog vykdė veiklą;

86.4.4.4. suderinę su mokytoju, mokiniai dirba kompiuterių klaseje, bibliotekoje, skaitykloje. Po pamokos mokinys mokytojui pateikia patvirtinantį raštą, jog vykdė veiklą.

87. Žmogaus sauga. Žmogaus saugos ugdymas organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668).

88. Pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti pamokų skaičius per dvejus metus:

Eil. nr.	Dalykai		Pamokų skaičius pagal klasių kategorijas		
			8	9 (gimnazijos I)	10 (gimnazijos II)
1	2	3	6	7	8
1.	Dorinis ugdymas (etika)		1*		
	Dorinis ugdymas (tikyba)		1*		
2.	Lietuvių kalba ir literatūra		5	5	5
3.	Užsienio kalba I	Anglų kalba	3*	3*	3*
4.	Užsienio kalba II	Vokiečių kalba	2*	2*	2*
		Rusų kalba			
		Prancūzų kalba			
5.	Matematika		4	4	4
6.	Gamtamokslinis ugdymas	Biologija	1	2	1
		Fizika	2	2	2
		Chemija	2	2	2
7.	Informacinės technologijos		-	1*	1*
8.	Socialiniai mokslai	Istorija	2	2	2
		Pilietiškumo pagrindai	-	1	1
		Geografija	2	2	1
		Ekonomika ir verslumas	-	-	1
9.	Menai	Dailė	1	1	1
		Muzika	1	1	1
		Technologijos	1*	1*	1,5*
10.	Kūno kultūra		2	2	2
11.	Žmogaus sauga		1	-	0,5
Bendras valandų skaičius			30	31	32
Minimalus privalomų pamokų skaičius			30	31	31
12.	Neformalusis vaikų švietimas		2	2	3
13.	Socialinė – pilietinė veikla		10**		
14.	Mokymosi krypties pasirinkimo moduliai***		-	1-2***	1-2***
15.	Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius per savaitę		3	5	7

Pastabos: * - I, II užsienio kalbos, dorinio ugdymo grupės dalinasi, kai daugiau negu 21 mokinys. Grupės dalinasi informacinių technologijų, technologijų.

** - ne mažiau 10 valandų per metus.

*** - mokymosi krypties pasirinkimo modulių (Lietuvių k., anglų k., istorija, geografija, matematika, fizika, biologija, chemija) gimnazijos nuožiūra skirtos valandos.

III SKYRIUS

VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

89. Vidurinio ugdymo programa vykdoma, vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Ugdymo programų aprašu, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Geros mokyklos koncepcija, Bendraisiais ugdymo planais, gali būti atsižvelgiama į Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašą ir kt.

90. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro:

90.1. privaloma dalis: privalomi mokytis dalykai ir privalomai pasirenkami dalykai ir (ar) moduliai;

90.2. laisvai pasirenkama dalis: pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai. Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai.

91. Mokinio individualus planas sudaromas pagal 2017 m. liepos 4 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-223 patvirtintą „Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo reikalavimai“ aprašą.

92. Mokiniai pasirinktų individualaus ugdymo plano dalykų, dalyko programos kursų keitimą vykdo pagal 2015 m. gegužės 21 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-147 patvirtintą „Vilniaus Senvagės gimnazijos dalyko, dalyko kurso, modulio pasirinkimas ar keitimas“ tvarką.

93. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, mokyklos pasiūlymais ir atsižvelgdamas į tolesnius mokymosi planus, priima sprendimą, kokius dalykus ar modulius renkasi mokytis pagal vidurinio ugdymo programą, apsisprendžia dėl vieno brandos darbo rengimo ir kartu su mokytojais, padedant ir tėvams (globėjams), pasirenkia individualų ugdymo planą.

94. Mokinio pasirinkti mokytis dalykai tampa privalomi. Jeigu pasirinkto dalyko programos mokinys nebaigia ir nepasiekia joje numatytų pasiekimų – pripažįstama, kad jis jo nesimokė.

95. Gimnazija, atsižvelgdama į mokinių pasirinkimus, jų individualius ugdymo planus, modeliuoja kokybišką vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą. Laikinosios grupės sudaromos iš mokinių, kurie pasirenka tą pačią bendrojo ugdymo dalyko kurso programą, tą patį dalyko modulį, pasirenkamąjį dalyką.

96. Mokinui, atvykusiam iš kitos mokyklos, gimnazija turi užtikrinti galimybes įgyvendinti savo individualų ugdymo planą arba, nesant tam sąlygų, pasiūlyti keisti pasirinktus dalykus ar modulius.

97. Vidurinio ugdymo programoje gimnazija siūlo mokiniui:

97.1. jo mokymosi poreikius atliepiančius pasirenkamus dalykus, dalykų modulius. Nesant mokinio pageidaujamų pasirinkti švietimo ir mokslo ministro patvirtintų pasirenkamųjų dalykų

programų ar dalykų modulių programų, jas parengia gimnazija (Bendrojo ugdymo plano 12 punktas);

97. 2. rinktis dalykus ar modulius, kurių turinys siejamas su šalies saugumu ir krašto gynyba;

97.3. daugiau pamokų, nei numatyta Bendrųjų ugdymo planų 143 punkte, mokytis kitus pasirinktus dalykus ar modulius.

98. Gimnazija užtikrina, kad minimalus privalomų, privalomai ir laisvai pasirenkamų dalykų skaičius mokinio individualiame plane būtų ne mažesnis nei 8, o minimalus pamokų skaičius per savaitę – 28. Mokiniam, kurie mokosi pagal specializuoto ugdymo programą, minimalus pamokų skaičius – 31 savaitinė pamoka. Didinant pamokų skaičių per savaitę gimnazija laikosi Higienos normoje numatyto pamokų skaičiaus per dieną.

99. Gimnazija sudaro sąlygas mokiniams:

99.1. savanoriškai užsiimti socialine-pilietine ar kita visuomenei naudinga veikla;

99.2. susipažinti su profesinės veiklos įvairove ir rinkimosi galimybėmis, planuoti savo tolesnį mokymąsi ir darbinę veiklą (t. y. karjerą);

99.3. rengti ir įgyvendinti projektus, brandos darbus;

99.4. formuoti savo pasiekimų aplankus, kuriuose kaupiami mokinių pažangos ir pasiekimų įrodymai, taip pat ir elektroninius, orientuotus į tolesnio gyvenimo kelio pasirinkimą;

100. Žmogaus saugos ugdymo bendroji programa mokoma III klasėje, ji integruojama į dalykų ugdymo turinį.

101. Mokiniam, kurie mokosi savarankiškai ar nuotoliniu būdu pavienio mokymosi forma, konsultacijoms skiriama iki 15 procentų, o besimokantiems grupinio mokymosi forma – 40 procentų Bendrojo ugdymo plano 112 punktu nustatyto savaitinių pamokų skaičiaus.

ANTRASIS SKIRSNIS UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

102. Vidurinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbinis ugdymas (lietuvių kalba ir literatūra, užsienio kalbos), matematinis ugdymas (matematika, informacinės technologijos), gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika, integruotas gamtos mokslų kursas), socialinis ugdymas (istorija, geografija, integruotas istorijos ir geografijos kursas; teisė; filosofija; ekonomika ir verslumas; psichologija ir kt.), meninis ugdymas (dailė, muzika, teatras, grafinis dizainas,), technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ugdymo sritis.

103. Dorinis ugdymas.

103.1. Mokinys renkasi vieną dalyką – tikybą (tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos) arba etiką. Siekiant užtikrinti dalyko mokymosi programos tęstinumą ir nuoseklumą, pagal vidurinio ugdymo programą mokinys renkasi etiką ar tikybą dviem mokymo metams.

103.2. Mokytojai mokinių mokymąsi per pamokas grindžia tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas.

103.3. Dorinio dalyko turinį integruoja su artimais pagal turinį dalykais, kai dalis mokinių pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pavyzdžiui, gerumo, pilietiškumo akcijose ir pan.).

104. Lietuvių kalba ir literatūra.

104.1. Išplėstinį kursą gimnazijos III–IV klasėse rekomenduojama rinktis mokiniams, kurių lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo įvertinimai yra ne žemesni kaip šeši balai. Jei mokinys, turėdamas žemesnį įvertinimą, nori rinktis lietuvių kalbos ir literatūros išplėstinį kursą, jam sudaromos sąlygos mokymosi pasiekimams, įgytiems iki vidurinio ugdymo programos, pagerinti (pavyzdžiui, papildomi lietuvių kalbos vartojimo moduliai, konsultacijos).

104.2. Gimnazija siūlo lietuvių kalbos ir literatūros programą papildančius pasirenkamuosius dalyko modulius. Mokiniai iš gimnazijoje siūlomų modulių programų renkasi pagal polinkius ir interesus: viešojo kalbėjimo, kalbos kultūrą, kūrybinio rašymo.

104.3. Rekomenduojama siūlyti mokiniams atlikti projektinius, tiriamuosius, kūrybinius ir brandos darbus, konsultuoti mokinius. Mokytojai naudoja informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones.

105. Užsienio kalbos. Užsienio kalbų dalyko bendroji programa pateikiama kursais, orientuotais į Europos Tarybos siūlomus A1 ir A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius. Mokiniai renkasi tuos užsienio kalbų mokymosi kursus, kurie atitinka jų užsienio kalbų pasiekimus, t. y. kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis. Užsienio kalbos B2 kalbos mokėjimo lygis atitinka pagrindinį (B2.1) ir aukštesnįjį (B2.2) pasiekimų lygį, o B1 kalbos mokėjimo lygis – patenkinamą pasiekimų lygį. Mokinių užsienio kalbų pasiekimus gimnazija nustato naudojantis centralizuotai parengtais lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS). Jei tai nepavyksta padaryti dėl techninių kliūčių, tai mokytojas nustato mokinio kalbos mokėjimo lygį savarankiškai jo paties parengtu ir užsienio kalbų metodinėje grupėje suderintu testu.

105.1. Mokiniui pageidaujant ir gimnazijai pritarus mokinys gali keisti vieną iš dviejų kalbų ir pradėti mokytis naujos kalbos kaip trečiosios arba mokytis tris kalbas, t. y. tęsti pirmosios ir antrosios kalbų mokymąsi ir pasirinkti mokytis trečiąją (naują) kalbą.

105.2. Trečiosios užsienio kalbos bendroji programa pateikiama kursu, orientuotu į A1 arba A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

105.3. Jei mokiniai pasirenka trečiąją užsienio kalbą, kurios mokėsi anksčiau, jų kalbos mokėjimo lygį nustato gimnazija kalbos mokėjimo lygio nustatymo testu. Organizuojant kalbos mokymosi grupes vadovaujamosi šio testo rezultatais.

105.4. Gimnazija IV klasių mokiniams siūlo anglų kalbos kalbėjimo įgūdžių modulį.

106. Socialiniai mokslai.

106.1. Išplėstiniu kursu grupė sudaroma, atsižvelgdamas į mokinių gebėjimus ir polinkius. Mokytojas vieną pamoką (iš dalykui numatytų per savaitę) skiria individualizuotam ir diferencijuotam mokymui.

106.2. Iš pasirenkamųjų dalykų mokinys gali rinktis: ekonomiką ir verslumą, psichologiją, etninę kultūrą.

106.3. Mokiniai, pasirinkę istoriją išplėstiniu kursu, renkasi „Istorinių dokumentų analizė“ modulį.

106.4. Mokytojai mokinių mokymąsi per pamokas grindžia tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas.

107. Menai. Mokiniui siūloma rinktis bent vieną iš meninio ugdymo programų: dailės, muzikos ar teatro.

107.1. Mokytojai mokinių mokymąsi per pamokas grindžia kūrybiškumo, saviraiškos ugdymo metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas.

107.2. Mokytojai turinį integruoja su artimais pagal turinį dalykais, kai dalis mokinių pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pavyzdžiui, darbų ekspozicijų organizavimas, konkursai, spektakliai, koncertai ir pan.).

108. Technologijos.

108.1. Mokinys gali rinktis vieną iš technologijų programos krypčių: turizmo ir mitybos; statybos ir medžio apdirbimo; taikomojo meno, amatų ir dizaino.

108.2. Mokytojai turinį integruoja su artimais pagal turinį dalykais, kai dalis mokinių pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pavyzdžiui, darbų ekspozicijų organizavimas, konkursai, plenerai ir pan.).

109. Kūno kultūra.

109.1. Mokinys renkasi bendrąją kūno kultūrą arba sporto šaką iš siūlomų (futbolą, tinklinį, atletinę gimnastiką).

109.2. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose, mokytojai atsižvelgia į Higienos normų reikalavimus.

109.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaro fizinio aktyvumo rinkimosi galimybes. Mokiniai gali rinktis vieną iš siūlomų fizinio aktyvumo formų:

109.3.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą;

109.3.2. mokinio pageidavimu gali lankyti sveikatos grupes ne gimnazijoje. Kas pusmetį turi pateikti patvirtinantį dokumentą;

109.3.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

109.3.4. mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, suderinus su dalyko mokytoju siūloma kitą veiklą:

109.3.1. kai pamokoje mokiniai skiriami mokytojo padėjėjais;

109.3.2. suderinę su mokytoju, mokiniai vykdo socialinę – pilietinę veiklą. Po pamokos mokinys mokytojui pateikia patvirtinantį raštą, jog vykdė veiklą;

109.3.3. suderinę su mokytoju, mokiniai dirba kompiuterių klasėje, bibliotekoje, skaitykloje. Po pamokos mokinys mokytojui pateikia patvirtinantį raštą, jog vykdė veiklą.

110. Matematika. Mokiniais renkantis matematikos mokymosi kursą siūloma atsižvelgti į matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatus. Išplėstinį kursą rekomenduojama rinktis mokiniams, kurių pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo vertinimai ne žemesni kaip šeši balai. Bendrąjį matematikos kursą gali rinktis visi mokiniai. Jei mokinys, turėdamas penkis ir mažiau balų, nori rinktis išplėstinį matematikos kursą, jis turi numatyti savo įsipareigojimus mokymosi spragoms įveikti (pavyzdžiui, papildomi moduliai, konsultacijos):

110.1. Organizuojant matematikos mokymą, siūloma rinktis matematikos modulių programų įvairovė:

110.1.1. pagilintas mokymasis gabumams plėtoti: „Funkcijos“ ir „Praktinio turinio uždaviniai“;

110.1.2. pasiekimų skirtumams mažinti: „Matematikos žinių gilinimas“ ir „Geometrijos uždavinių praktikumas“;

110.2. naudotis informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis programomis, atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“, apimančia geometriją, algebrą, statistiką;

111. Informacinės technologijos: jei mokinys, pasirinkęs išplėstinį kursą, pagrindinėje mokykloje nesimokė pasirinkto modulio, jam sudaromos sąlygos papildomai mokytis išlyginamojo modulio temų. Išlyginamųjų modulių programos atitinka Informacinių technologijų Pagrindinio ugdymo bendrąsias programas.

112. Gamtos mokslai.

112.1. plėtoti mokinio gebėjimus gimnazija siūlo rinktis gamtos mokslų modulių programų įvairovę (Ląstelės biologija ir chemija, eksperimentinę chemiją, eksperimentinę fiziką);

112.2. eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti mokytojai skiria ne mažiau kaip 22 dalykui skirtos pamokos per mokslo metus. Atlikdami gamtamokslinius tyrimus mokiniai naudojami turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis, kilnojamosiomis ir virtualiosiomis laboratorijomis, edukacinėmis erdvėmis ir mokymosi ištekliams už gimnazijos ribų (mokslo parkų, universitetų, verslo įmonių laboratorijos, nacionaliniai parkai ir kt.).

112. Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti skiriamų bendrojo kurso (B), išplėstinio kurso (A) pamokų skaičius per savaitę ir per dvejus metus grupine mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdais:

Minimalus savaitinių pamokų skaičius - 28. Mokinys turi mokytis ne mažiau kaip 8. Neformalusis švietimas klasei per dvejus metus skiriamos 6 val. savaitinės valandos Maksimalus pamokų skaičius klasei 51 pamoka per savaitę.						
PRIVALOMIEJI (BRANDUOLIO) UGDYMO DALYKAI						
Eil. nr.	Dalykų grupė	Dalykas	III klasės pamokų skaičius pagal kursų		IV klasės pamokų skaičius pagal kursų	
			B	A	B	A
1.	Dorinis ugdymas	<i>Etika</i>	1	-	1	-
		<i>Tikyba</i>	1	-	1	-
2.	Gimtoji kalba	<i>Lietuvių kalba ir literatūra</i>	4	5	4	5
3.	Užsienio kalba (1-oji)	<i>Anglų B1</i>	3	-	3	-
		<i>Anglų B2</i>	-	3	-	3
4.	Socialinis ugdymas	<i>Istorija</i>	2	3	2	3
		<i>Geografija</i>	2	3	2	3
5.	Matematika	<i>Matematika</i>	3	4	3	5
6.	Gamtamokslinis ugdymas	<i>Biologija</i>	2	3	2	3
		<i>Chemija</i>	2	3	2	3
		<i>Fizika</i>	2	3	2	4
		<i>Integruotas gamtos mokslų kursas</i>	2	-	2	-
7.	Menai	<i>Dailė</i>	2	-	2	-
		<i>Muzika</i>	2	-	2	-
		<i>Teatras</i>	2	-	2	-
8.	Technologijos	<i>Taikomasis menas, amatai ir dizainas</i>	2	-	2	-
		<i>Turizmas ir mityba</i>	2	-	2	-
		<i>Statyba ir medžio apdirbimas</i>	2	-	2	-
9.	Kūno kultūra	<i>Bendroji kūno kultūra</i>	2	-	2	-
		<i>Pasirinkta sporto šaka</i>	2	4	2	4

10.	Žmogaus sauga integruojama į ugdymo turinį.	0,5	-	-	-

PASIRENKAMIEJI UGDYMO DALYKAI						
Eil. nr.	Dalykų grupė	Dalykas	III klasės pamokų skaičius pagal kursus		IV klasės pamokų skaičius pagal kursus	
			B	A	B	A
1.	Informacinės technologijos	<i>Kompiuterinės leidybos pradmenys</i>	1	2	1	2
		<i>Programavimo pradmenys</i>	1	2	1	2
		<i>Tinklalapių kūrymo pradmenys</i>	1	2	1	2
2.	Ekonomika ir verslumas		2	-	2	-
3.	Psichologja		2	-	2	-
4.	Turismo vadybos pagrindai		2	-	2	-
5.	Grafinis dizainas		2	-	2	-
6.	Etninė kultūra		2	-	2	-
7.	Kalbos	<i>Užsienio kalba (prancūzų) (2-oji)</i>	2 B1	3 B2	2 B1	3 B2
		<i>Užsienio kalba (rusų) (2-oji)</i>	2 B1	3 B2	2 B1	3 B2
		<i>Užsienio kalba (vokiečių) (2-oji)</i>	2 B1	3 B2	2 B1	3 B2
		<i>Užsienio kalba A1(3-oji)</i>	2	-	2	-

MOKOMŪJŲ DALYKŲ MODULIAI (Valandos įeina į savaitinių pamokų skaičių)						
Eil. nr.	Dalykų grupė	Modulio pavadinimas	III klasės pamokų skaičius pagal kursus		IV klasės pamokų skaičius pagal kursus	
			B	A	B	A
1.	Anglų kalba	<i>Kūrybinio rašymo ir kalbėjimo įgūdžiai</i>	1		1	
2.	Biologija	<i>Ląstelės biologija ir chemija, A kursui</i>	1		1	
3.	Chemija	<i>Eksperimentinė chemija, A kursui</i>	1		1	
4.	Fizika	<i>Eksperimentinė fizika, A kursui</i>	1		-	
		<i>Fizikos kompleksinių uždavinių sprendimas, A kursui</i>	1		-	
5.	Geografija	<i>Darbas su geografijos šaltiniais, A kursui</i>	1		1	
6.	Istorija	<i>Istorinių dokumentų analizė, A kursui</i>	1		1	
7.	Lietuvių kalba	<i>Kūrybinis rašymas, A/B kursui</i>	1		1	
		<i>Kalbos kultūra, A kursui</i>	1		1	
		<i>Viešojo kalbėjimo, B kursui</i>	-		1	
8.	Matematika	<i>Taikomoji matematika, A kursui</i>	1		-	
		<i>Praktinio turinio uždaviniai, A kursui</i>	1		-	
		<i>Geometrijos uždavinių praktikumas, B kursui</i>	1		-	

IV SKYRIUS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŪJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS
ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

113. Gimnazija rengiamame ugdymo plane numato sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, lavintis ir mokytis pagal gebėjimus ir galias, teikti pagalbą ir paslaugas, kurios padėtų didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtotų mokinio gebėjimus.

114. Gimnazija mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja vadovaudamasi mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (Žin., 2011, Nr. 122-5771) ir šio skyriaus nuostatomis (jei šis skyrius nereglamentuoja, mokykla vadovaujasi kitomis Bendrojo ugdymo plano nuostatomis nustatančiomis švietimo programų įgyvendinimą), ir atsižvelgia į:

114.1. pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmes, atsirandančias dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų arba (ir) nepalankių aplinkos veiksnių;

114.2. ugdymosi sunkumų pobūdį ir jų trukmę;

114.3. mokymosi formą (ugdosi bendrojo ugdymo mokykloje integruotai, namie ar mokyklose/klasėse, skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių);

114.4. ugdymo programą;

114.5. turimas mokymo lėšas;

114.6. mokymosi(-si) aplinką.

115. Bendrojo ugdymo dalykų programas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, bei specialiojo pedagogo ir/ar kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Taip pat mokytoją gali konsultuoti gimnaziją aptarnaujančios pedagoginės psichologinės tarnybos specialistai.

116. Gimnazijos vaiko gerovės komisija sudaromame mokinio individualaus ugdymo plane, atsižvelgusi į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir bendradarbiaudama su mokiniu ir/ar jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais:

116.1. užtikrina ugdymo nuoseklumą, tęstinumą;

116.2. vadovaujasi Bendruosiuose ugdymo planuose pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, nurodytu Bendrojo ugdymo plano 88, 112 punktuose;

116.3. gali numatyti iki 30 procentų koreguoti dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičių, išskyrus nustatytąjį mokiniams, kurių ugdymas organizuojamas vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 88, 112 punktu;

116.4. gali keisti dalykams skirtų pamokų skaičių (mažindama, didindama), vietoj neįtrauktų dalykų, įvardytų Bendrojo ugdymo plano 112 punkte, planuoti specialiąsias pamokas ir (ar) didinti pamokų skaičių, skirtą meniniam, technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, karjeros valdymo kompetencijų ugdymui;

116.5. gali keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgusi į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

116.6. išlaiko mokiniui Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą minimalų pamokų skaičių pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoms įgyvendinti. Mokiniui, turinčiam intelekto sutrikimų (nežymų ir vidutinių) ir besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo pritaikytą programą, kurio ugdymas organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 88 punktu, gimnazija gali 1–2 pamokomis mažinti minimalų privalomų pamokų skaičių, didindama neformaliojo švietimo valandų skaičių ar organizuodama veiklas, stiprinančias praktinius gebėjimus;

116.7. gali trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdomajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti;

116.8. gali formuoti nuolatinės ar laikinas grupes, pogrupius iš tos pačios ar skirtingų klasių mokinių, kurių skaičių grupėje, pogrupyje nustato pati gimnazija atsižvelgusi į mokymo lėšas, mokinio poreikius, turimas mokymo(si) sąlygas ir mokymo priemones.

117. Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu:

117.1. mokinys, turintis klausos sutrikimų (išskyrus nežymų) ar kochlearinių implantų naudotojas, turintis kompleksinių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir/ar rašymo sutrikimų (išskyrus nežymų), intelekto (taip pat ir ribotą ar nepatikslingą intelekto sutrikimą), judesio ir padėties (išskyrus lengvus) sutrikimų, taip pat turintis mokymosi sunkumų dėl nepalankios aplinkos – gali mokytis tik vienos užsienio kalbos;

117.2. turinčiam nežymų ar vidutinių intelekto sutrikimą mokiniui, besimokančiam pagal individualią programą, kurio ugdymas organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 94 punktu, vietoj gamtos mokslų srities dalykų mokykla gali siūlyti integruotas gamtos mokslų pamokas. Tada mokinys gali nesimokyti fizikos ir chemijos;

117.3. judesio ir padėties sutrikimų turintis mokinys gali nesimokyti technologijų;

117.4. mokinys, turintis klausos sutrikimų (išskyrus nežymų), gali nesimokyti muzikos;

117.5. vietoj Bendrųjų ugdymo planų 119.1- 119.6 punktuose nurodytų dalykų mokinys gali rinktis individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinti specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą;

117.6. mokinys nuo fizikos, chemijos, technologijų, muzikos ar užsienio kalbos (vienos ar abiejų) atleidžiamas vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 112 punktu ir gimnazijos vadovo įsakymu.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ,

PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

118. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 32–36 punktų nuostatomis.

119. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal bendrojoje programoje numatytus pasiekimus, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokinys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi).

120. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą arba Socialinių įgūdžių ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama gimnazijoje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renkasi gimnazija (vertinimo įrašai „įskaityta“, „neįskaityta“, aprašai, pažymiai ir kt.).

TREČIASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

121. Individualus ugdymo planas rengiamas remiantis 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų IV skyriaus antrojo skirsnio 149 – 153 punktais, gimnazijos Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2017 m. birželio 28 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-221.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS

122. Specialiąją pedagoginę pagalbą gimnazija organizuoja ir teikia švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

123. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie organizuoja gimnazija, pagal vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

124. Mokiniai mokytis namie gimnazija skiria pamokų vadovaudamasi Bendrojo ugdymo plano 65-68 ir 88, 112 punktais nurodytu valandų skaičiumi, iš kurių 1–2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.

SUDERINTA

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos

Švietimo, kultūros ir sporto departamento

Švietimo skyriaus vedėjo 2017-08-31 įsakymu Nr. A15-1948/17(2.1.4-KS1)